

SZÖVEG –
PÁCZAI TAMÁS

SOROZAT –
VILÁG-KÉP

GENEZIS

◆ Salgado egy braziliai farmon született 1944-ben, nyolcgyermekes családba, egyedüli fiúként. Gyermekkorában évente egyszer látogattak a városba, amikor a marhákat vitték eladni. Örökségéről lemondott lánytestvérei javára, Sao Paulóban szerzett mesterdiplomát közgazdászként. Baloldali mozgalmakkal szimpatizált, de abban az időszakban véres katonai diktatúra vette kezdetét az országban, így későbbi feleségével Párizsba menekültek, ahol az ifjú közgazdász a Nemzetközi Kávészervezetnek kezdett dolgozni. 26 évesen, egy ruandai üzleti úton fényképezett először, ahol egy pillanat alatt eldől, hogy ezzel szeretne foglalkozni egész életében, pedig a Világbanktól és az akkori brazil pénzügyminisztertől is állásajánlata érkezett, főnöke lehülyézte érthetetlen választása miatt.

Innentől Salgado apokaliptikus témákra exponált, fotóösszéire éveket és Föld körüli utazásokat szánt. Közgazdászként előre látta, hogy mi vár az emberiségre a következő évtizedekben. A 80-as években kezdte foglalkoztatni, hogy a fejlődő technika eltörli a kétkezi munkához kapcsolódó klasszikus életformákat, ebből született a *Workers* c. albuma (1993). Ezt követte a demográfiai változások, háborúk és természeti katasztrófák elől menekülő tömegek mindennapjainak

Sebastião Salgado jelenünk nagy látnoka. Közel ötvenéves munkásságát végigtekintve kevés azt mondani, hogy egy jó fotós. Olyan, mintha fényképein az emberiség lelkiismeretét jelenítené meg.

dokumentálása (*Exodus*, 2000). A munkába majdnem belehalt, bőrét fekélyek és gyulladások borították, megmagyarázhatatlan vérzésektől szenvedett. „Egy francia orvos barátomat kértem meg, hogy nézzen meg. Egy hosszú vizsgálatot követően azt mondta, hogy ugyan teljesen egészséges vagyok, mégis haldoklom. Annyi halált és szenvedést láttam, hogy feladtam az emberiségbe és az életbe vetett hitemet. Akkor úgy döntöttem, nem fotózom többet.” – emlékezett vissza a róla szóló, *Az Élet Sója* (2015) című dokumentumfilmben.

Akkoriban idős szülei ráhagyták a családi farmot. Visszatérve megdöbbenve látta, hogy a környező esőerdőket teljesen kiirtották, a gazdasági fejlődés bekebelezte gyermekora paradicsomát. Alapítványt hozott létre, 20 év alatt 2,5 millió facsemetét ültettek és helyreállították a helyi ökoszisztémát. A hatalmas és sikeres projekt visszaadta Salgado életenergiáját, élete talán utolsó nagy munkájaként a még érintetlen természeti világnak akart emléket állítani. Ebből született a *Genезis* (2013) c. albuma és az a kiállítás-sorozat, ami szeptember 6. és november 12. között a Műcsarnokban lesz látogatható. A nyolcéves expedíció után Salgado így összegezi: „Bolygónk mintegy 46 százaléka még mindig pontosan olyan, mint a teremtés idején. Meg kell önnünk azt, ami fennmaradt.” ◆

Teureum, a mentawai törzs sámánja (sikerei) és főnöke. Ez a sámán a szágó számára készít szűrőt a szágópálma leveleiből. Siberut-sziget, Nyugat-Szumátra, Indonézia, 2008.